

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

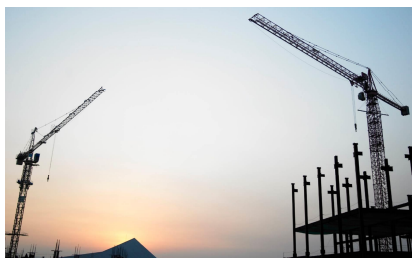

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

АЖУРИРАНИ ПРИЈЕДЛОГ

**ПРОГРАМ ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
2015-2017**

Сарајево, јун/липањ 2014. године

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	3
ЛИСТА ТАБЕЛА, ГРАФИКОНА И ШЕМА	4
КОНТЕКСТ И МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПРОГРАМА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА	7
ПРОГРАМ ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА И СТРАТЕШКИ РАЗВОЈНИ ОКВИР	7
МЕТОДОЛОГИЈА	10
ДЕФИНИЦИЈЕ ПОЈМОВА КОЈЕ СЕ КОРИСТЕ У ПЈИ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ 2015-2017	13
<i>Дефиниција категорија пројеката</i>	<i>13</i>
<i>Дефиниција категорија средстава</i>	<i>14</i>
СТРУКТУРА ДОКУМЕНТА	14
ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД ПРИЈЕДЛОГА ПЈИ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПЕРИОД 2015-2017 ГОДИНЕ	17
ПЛАНИРАНА УЛАГАЊА ПО ГОДИНАМА И НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА	17
НЕДОСТАЈУЋА СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	23
РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНИ ПРОГРАМ ЗА ПЕРИОД 2015-2017 ГОДИНЕ	25
ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	25
ПРОЈЕКТИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	26
КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	27
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМ 1: КОНКУРЕНТНОСТ	28
<i>Карактеристике програма</i>	<i>28</i>
<i>Развојно инвестициони пројекти у имплементацији</i>	<i>29</i>
<i>Развојно инвестициони кандидовани пројекти</i>	<i>30</i>
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМ 2: ЗАПОШЉАВАЊЕ	31
<i>Карактеристике програма</i>	<i>31</i>
<i>Развојно инвестициони пројекти у имплементацији</i>	<i>32</i>
<i>Развојно инвестициони кандидовани пројекти</i>	<i>32</i>
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМ 3: ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	33
<i>Карактеристике програма</i>	<i>33</i>
<i>Развојно инвестициони пројекти у имплементацији</i>	<i>34</i>
<i>Развојно инвестициони кандидовани пројекти</i>	<i>35</i>
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМ 4: СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ	36
<i>Карактеристике програма</i>	<i>36</i>
<i>Развојно инвестициони пројекти у имплементацији</i>	<i>37</i>
<i>Развојно инвестициони кандидовани пројекти</i>	<i>38</i>
ХОРИЗОНТАЛНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ	39
КЉУЧНЕ ОБЛАСТИ ЗА ДАЉЕ УНАПРЕЂЕЊЕ ПРОГРАМА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ..	42

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

ДЕП	Дирекција за економско планирање
ДОБ	Документ оквирног буџета
ЕУ	Европска унија
Г	Грант
И	Институционални
ІРА	Инструмент за предприступну помоћ
К	Капитални пројекти
Кр	Кредити
КМ	Конвертибилна марка
МФТ	Министарство финансија и трезора
МСП	Мала и средња предузећа
О	Одобрени пројекти
ОП	Оперативни програм
Б	Буџет
PIMIS	Информациони систем за управљање јавним инвестицијама
ПЈИ	Програм јавних инвестиција
РС	Република Српска
СР/ССУ	Стратегија развоја и Стратегија социјалног укључивања
УН	Уједињене нације
ВС	Властита средства

ЛИСТА ТАБЕЛА, ГРАФИКОНА И ШЕМА**ЛИСТА ТАБЕЛА**

ТАБЕЛА 1: ПРЕГЛЕД УКУПНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ПРОЈЕКТА (У МИЛ. КМ)	17
ТАБЕЛА 2: ПРЕГЛЕД ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПО НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА И КАТЕГОРИЈИ СРЕДСТАВА (У МИЛ. КМ)	19
ТАБЕЛА 3: ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ УЛАГАЊА ПО ГОДИНАМА И НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА (У МИЛ. КМ)	19
ТАБЕЛА 4: ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ УЛАГАЊА ПО СЕКТОРИМА ЗА ПЕРИОД 2015-2017	20
ТАБЕЛА 5: НЕДОСТАЈУЋА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ДО КРАЈА 2017. ГОДИНЕ ПО НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА (У МИЛ. КМ)	23
ТАБЕЛА 6: УКУПНО ОДОБРЕНА СРЕДСТВА ЗА РАЗВОЈНЕ ПРОЈЕКТЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПО ОП (У МИЛ. КМ)	26
ТАБЕЛА 7: НАЧИН ФИНАНСИРАЊА ОП ЗА ПЕРИОД 2015-2017	27
ТАБЕЛА 8: УКУПНО ПОТРЕБНА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ КАНДИДОВАНИХ ПРОЈЕКТА ПО ОП (У МИЛ. КМ)	28
ТАБЕЛА 9: УКУПНА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ОП КОНКУРЕНТНОСТ (У МИЛ. КМ)	29
ТАБЕЛА 10: ПЛАНИРАНА УЛАГАЊА У РЕАЛИЗАЦИЈУ ОП КОНКУРЕНТНОСТ 2015-2017 (У МИЛ. КМ)	30
ТАБЕЛА 11: КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ У ОП КОНКУРЕНТНОСТ (У МИЛ. КМ)	31
ТАБЕЛА 12: УКУПНА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ У ОП ЗАПОШЉАВАЊЕ (У МИЛ. КМ)	32
ТАБЕЛА 13: КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ У ОП ЗАПОШЉАВАЊЕ (У МИЛ. КМ)	33
ТАБЕЛА 14: УКУПНА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ЗА ОП ОДРЖИВИ РАЗВОЈ (У МИЛ. КМ)	34
ТАБЕЛА 15: ПЛАНИРАНА УЛАГАЊА У РЕАЛИЗАЦИЈУ ОП ОДРЖИВИ РАЗВОЈ 2015-2017 (У МИЛ. КМ)	35
ТАБЕЛА 16: КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ ЗА ОП ОДРЖИВИ РАЗВОЈ (У МИЛ. КМ)	35
ТАБЕЛА 17: УКУПНА ВРИЈЕДНОСТ ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ЗА ОП СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ (У МИЛ. КМ)	37
ТАБЕЛА 18: ПЛАНИРАНА УЛАГАЊА У РЕАЛИЗАЦИЈУ ОП СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ 2015-2017 (У МИЛ. КМ)	38
ТАБЕЛА 19: КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ ЗА ОП СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ (У МИЛ. КМ)	39

ЛИСТА ГРАФИКОНА

ГРАФИКОН 1: ОДНОС РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНИХ И ОСТАЛИХ ПРОЈЕКТА ИЗ ПЈИ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	17
ГРАФИКОН 2: ОДНОС КАНДИДОВАНИХ ПРОЈЕКТА И ПРОЈЕКТА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЈИ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	18
ГРАФИКОН 3: КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ И ПРОЈЕКТИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЈИ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ПРЕМА ТИПУ ИНВЕСТИЦИЈА	18
ГРАФИКОН 4: ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ УЛАГАЊА ПО ГОДИНАМА И НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА	20
ГРАФИКОН 5: ПЛАН УЛАГАЊА ПО ИНСТИТУЦИЈАМА ЗА ПЕРИОД 2015-2017	22
ГРАФИКОН 6: СТРУКТУРА ПРОЈЕКТА РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	26
ГРАФИКОН 7: СТРУКТУРА ОДОБРЕНИХ СРЕДСТАВА ПО ОП РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	27
ГРАФИКОН 8: СТРУКТУРА КАНДИДОВАНИХ ПРОЈЕКТА ПО ОП РАЗВОЈНО ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА	28
ГРАФИКОН 9: СТРУКТУРА УЛАГАЊА У ОП КОНКУРЕНТНОСТ	30
ГРАФИКОН 10: СТРУКТУРА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА У ОП КОНКУРЕНТНОСТ-КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ	31
ГРАФИКОН 11: СТРУКТУРА УЛАГАЊА У ОП ЗАПОШЉАВАЊЕ – ПРОЈЕКТИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ...	32
ГРАФИКОН 12: СТРУКТУРА УЛАГАЊА У ОП ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	34
ГРАФИКОН 13: СТРУКТУРА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА ОП ОДРЖИВИ РАЗВОЈ- КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ	35
ГРАФИКОН 14: СТРУКТУРА УЛАГАЊА У ОП СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ	38

ГРАФИКОН 15: СТРУКТУРА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА ОП СОЦИЈАЛНА УКЉУЧЕНОСТ- КАНДИДОВАНИ ПРОЈЕКТИ	39
---	----

ЛИСТА ШЕМА

ШЕМА 1: ПРОГРАМСКИ ПРИСТУП ПРОГРАМА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА И ТЕСТИРАЊЕ У ОДНОСУ НА НАЦРТ СР/ССУ	7
ШЕМА 2: ВЕЗА ИЗМЕЂУ ПЈИ И ПРОЦЕСА СТРАТЕШКОГ ПЛАНИРАЊА И БУЏЕТИРАЊА – ПЈИ КАО ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРОГРАМИРАЊЕ ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА	8
ШЕМА 3: ВЕЗА ИЗМЕЂУ ПЈИ И ПРОЦЕСА СТРАТЕШКОГ ПЛАНИРАЊА И БУЏЕТИРАЊА – ПЈИ КАО ИНСТРУМЕНТ ЗА СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ	8
ШЕМА 4 ВЕЗА ИЗМЕЂУ РИМIS-а И ВРМIS-а У ИНТЕГРИСАНОМ СИСТЕМУ ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА РЕАЛИЗАЦИЈОМ СТРАТЕГИЈА И ПЛАНОВА	10
ШЕМА 5: ОКВИР ЗА ПРИПРЕМУ ПРОГРАМА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА У 7 КОРАКА	12

КОНТЕКСТ И МЕТОДОЛОГИЈА

Контекст и методологија израде Програма јавних инвестиција

Програм јавних инвестиција и стратешки развојни оквир

Програм јавних инвестиција институција Босне и Херцеговине (ПЈИ институција Босне и Херцеговине) је припремљен у формату развојног документа ради стварања претпоставки за постепено увођење система средњорочног финансијског планирања инвестиција у складу са стратешким плановима развоја и средњорочним плановима институција и Савјета Министара Босне и Херцеговине. У недостатку усвојених стратешких планова развоја на свим нивоима, тестирање нове структуре ПЈИ институција Босне и Херцеговине урађено је у сарадњи са Дирекцијом за економско планирање у односу на Нацрт Стратегије развоја и Нацрт Стратегије социјалног укључивања (СР/ССУ). Структура развојног дијела ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 године у том контексту је прилагођена да прати структуру стратешких циљева Нацрта СР/СУ.

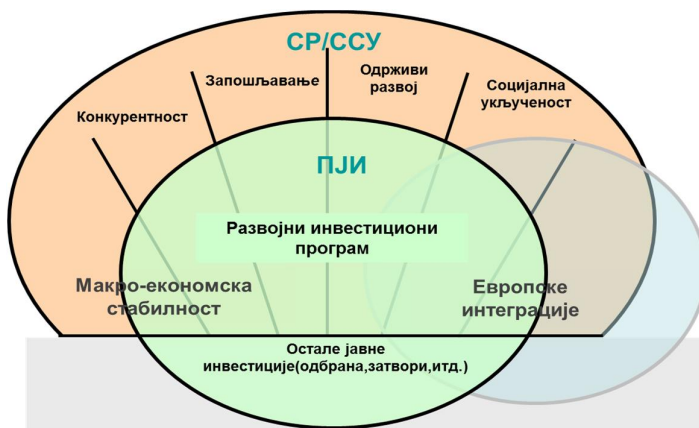
ПЈИ омогућава
преглед и праћење
развојних
инвестиција по
стратешким
циљевима

Пројекти у ПЈИ институција Босне и Херцеговине су класификовани по развојном критерију на основу којег је из ПЈИ институција Босне и Херцеговине издвојен *Развојно инвестициони програм*, који обухвата пројекте који директно доприносе социјалном или економском развоју Босне и Херцеговине.

Остали пројекти којима се у различитим аспектима унапређују услови рада институција кроз инвестиције у изградњу административно-техничких капацитета, али немају директан утицај на социо-економски развој, обухваћени су збирним прегледом ПЈИ институција Босне и Херцеговине.

Развојно инвестициони програм се базира на програмској структури од 4 оперативна програма,¹ који су у циљу тестирања нове методологије дефинисани у складу са основним стратешким циљевима Нацрта СР/ССУ. (Шема 1).

Шема 1: Програмски приступ Програма јавних инвестиција и тестирање у односу на Нацрт СР/ССУ

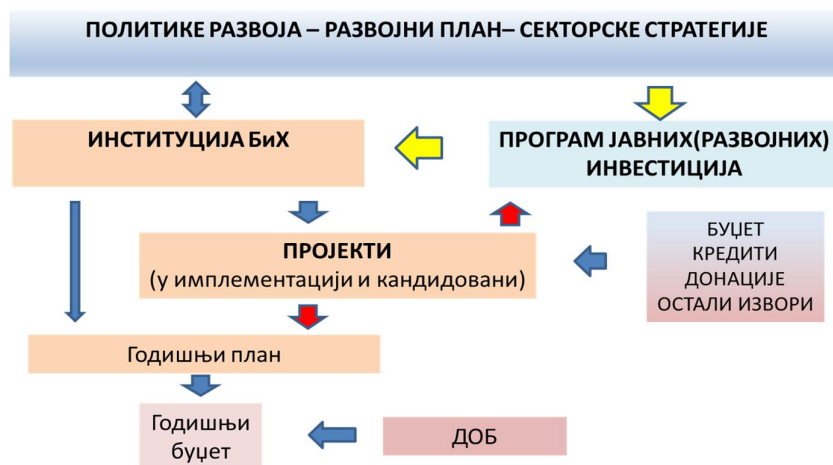

¹ Конкурентност, Запошљавање, Одрживи развој и Социјална укљученост

Истовремено са увођењем нове структуре ПЈИ која омогућава идентификацију и праћење развојних пројеката, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине ради на даљој доградњи ПЈИ у инструмент за управљање процесом стратешког планирања.

Шеме 2 и 3 илуструју процес изградње ПЈИ -а у овом правцу.

Шема 2: Веза између ПЈИ и процеса стратешког планирања и буџетирања – ПЈИ као инструмент за програмирање јавних инвестиција

ПЈИ и PIMIS ће од 2015 године представљати основне инструменте за израду и праћење извршења средњорочног програма рада Савјета министара и средњорочних планова рада Институција Босне и Херцеговине

У Шеми 2 ПЈИ има улогу да дефинише и прати ограничен број пројеката који су дефинисани као јавне инвестиције. Пројекти који су дефинисани у ПЈИ су дио годишњих планова институција и у потпуности су усаглашени са изворима финансирања. Поред ових пројеката институције планирају и друге активности у оквиру својих годишњих планова које нису дефинисане као јавне инвестиције. Годишњи буџети се усклађују са документом оквирног буџета и са годишњим плановима институција. Тренутно не постоји обавеза трогодишњег планирања на нивоу институција Босне и Херцеговине и Савјета министара.

Шема 3: Веза између ПЈИ и процеса стратешког планирања и буџетирања – ПЈИ као инструмент за стратешко планирање

PIMIS омогућава
идентификацију
пројеката у
стандардизованом
формату путем
Образаца за
идентификацију
пријаву и праћење
пројеката

У Шеми 2 приказана је будућа улога ПЈИ у оквиру процеса развојног и средњорочног планирања у институцијама Босне и Херцеговине која се реализује на два нивоа. На првом нивоу све текуће и планиране активности институција су дефинисане кроз пројекте и дефинисане су у ПЈИ у складу са прописаном структуром за идентификацију пројеката. Пројекти су усмјерени за реализацију циљева развоја у складу са стратешким оквиром који представљају развојне стратегије и други стратешки документи. ПЈИ омогућава cjеловит преглед и праћење свих активности и пројеката потребних за реализацију стратешких циљева и дефинише финансијски оквир за реализацију дугорочних стратегија из стратешког оквира.

На другом нивоу, ПЈИ омогућава институцијама да из скупа пројеката дефинисаних за реализацију дугорочних стратегија дефинишу приоритетне пројекте који ће се имплементирати у оквиру средњорочних планова институција. Средњорочни планови развоја су у потпуности усаглашени са ДОБ-ом и другим изворима финансирања, а ПЈИ пружа конзистентан оквир за њихову израду и финансијско праћење реализације. На основу средњорочних планова институције дефинишу годишње планове рада чија се реализација прати кроз системе који су развијени у оквиру буџетског планирања и праћења и кроз друге системе за финансијско праћење који су развијени за поједине изворе. Тако ће се пројекти које се финансирају из кредита моћи финансијски пратити у системима за управљање дугом, пројекти из ЕУ интеграција у системима развијеним у ту сврху и тако даље.

Овај модел је тренутно у развоју и очекује се да буде у званичној примјени за институције Босне и Херцеговине од 2015. године.

Као информациона подршка тренутним и планираним функцијама ПИП-а, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине је у сарадњи са Министарством финансија Републике Српске и Федералним министарством финансија, развило и увело у употребу нови јавни информациони систем за управљање јавним инвестицијама PIMIS² и нови Образац за идентификацију пријаву и праћење пројеката/програма. PIMIS је доступан на www.mft.gov.ba

Образац за идентификацију пријаву и праћење пројеката/ програма је направљен да задовољи највише стандарде планирања јавних/развојних инвестиција. Образац омогућава прикупљање података од значаја за процес стратешког развојног планирања као и за процес европских интеграција.

PIMIS омогућава стандардизовану презентацију пројеката и има развијене системе за приоритизацију пројеката, праћење финансијске имплементације и извјештавање у више стандардних и специјалних корисничких формата.

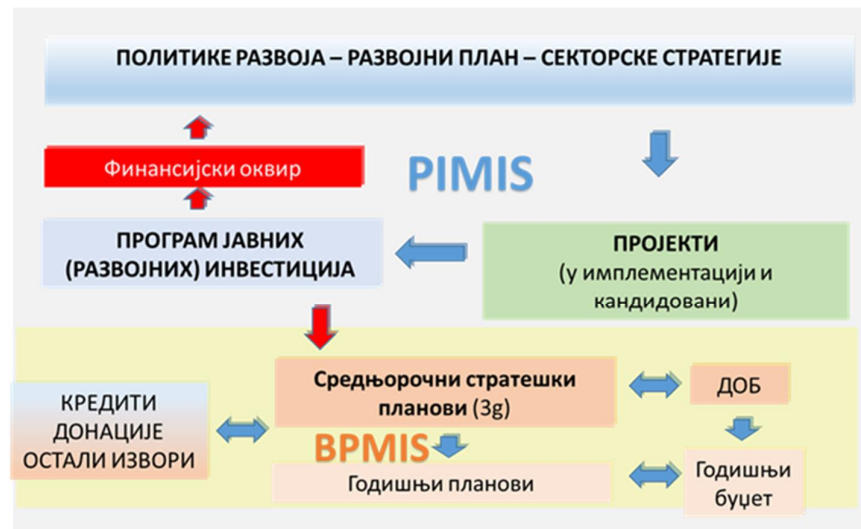
Новим информационим системом омогућено је и попуњавање Образац за идентификацију пријаву и праћење пројеката/ програма у електронској

² Public Investment Management Information System

форми, он-лине. PIMIS значајно унапређује комуникацију између буџетских корисника и министарства финансија, а тиме и праћење и контролу података о пројектима.

Повезивањем PIMIS-а са информационим системом за планирање и управљање буџетом BPMIS³, оствариће се интеграција система финансијског праћења пројеката на свим нивоима планирања. Шема 4 илуструје везу између PIMIS-а и BPMIS-а.

Шема 4 Веза између PIMIS-а и BPMIS-а у интегрисаном систему финансијског управљања реализацијом стратегија и планова

Функционално
повезивање
PIMIS-а и BPMIS-а

Исти метод израде ПЈИ је могуће примијенити у ентитетима, Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине и Институцијама Босне и Херцеговине и на тај начин објединити податке о текућим и планираним развојним пројектима из програма јавних инвестиција за ниво Босне и Херцеговине. Обједињени подаци о инвестицијама у социјални и економски развој сврстаним по стратешким циљевима развоја представљаће добру основу за трансформацију Програма јавних инвестиција у Национални развојни план.

Методологија

Методологија израде ПЈИ институција Босне и Херцеговине за период 2015-2017 године има за циљ омогућити поступно остваривање сљедећих циљева:

- Повезивање са макроекономским и секторским стратегијама и провођење договорених политика у програме и пројекте;
- Координацију и усмјеравање вањских извора финансирања у приоритетне области развоја;

³ Budget Planning and Management Information System

- Боље управљање јавним финансијама кроз усклађеност са процесом планирања буџета;
- Стварање оквира за припрему, имплементацију и праћење пројеката.

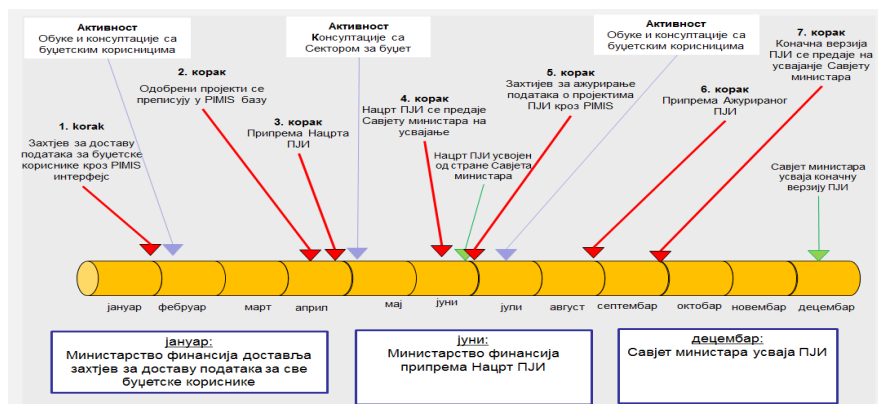
Основне карактеристике ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 су:

- Оквир планирања улагања од 3 године у складу са периодом одређеним за припрему Документа оквирног буџета;
- Усаглашеност календара припреме Програма јавних инвестиција са календаром за припрему Документа оквирног буџета;
- Флексибилност – припрема се сваке године по "rolling"систему;
- Класификација пројеката према извјесности финансирања – посебно су представљени пројекти за које су одобрена средства, за разлику од пројеката који одражавају планове и будуће захтјеве буџетских корисника за финансирањем пројеката;
- Усаглашеност одобрених и планираних пројеката са средствима планираним Документом оквирног буџета;
- За прву годину трогодишњег периода ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 укључује само пројекте који су јасно формулисани и имају осигурано финансирање;
- За остале године ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 укључује пројекте који су јасно формулисани, те испуњавају развојне и логичке критерије;
- Тестирана је веза између одобрених и кандидованих пројеката јавних инвестиција са стратешким циљевима из Нацрта СР/ССУ и секторским/институционалним стратешким плановима;
- Уведен је метод за одређивање приоритизације пројеката за институције које кандидују пројекте за ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2014-2016

Оквир за припрему ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 дефинисан је у седам основних корака приказаних у шеми бр. 5.

Програм припреме
ПЈИ је усаглашен са
програмом
припреме буџета

Шема 5: Оквир за припрему Програма јавних инвестиција у 7 корака

Корак 1:

До 31. јануара сваке године Министарство финансија и трезора/Сектор за координацију међународне економске помоћи (у даљем тексту Министарство) доставља буџетским корисницима Захтјев за доставу података за припрему Приједлога ПЈИ институција Босне и Херцеговине. Образац "Информације о пројекту" (у даљем тексту: Образац) и инструкција за попуњавање су саставни дио PIMIS апликације и доступни су он-лине.

На основу Инструкције за попуњавање Обрасца Сектор за координацију међународне економске помоћи организује серију обука и пружа помоћ буџетским корисницима код идентификације и пријаве пројеката. Обуке се организују као заједничке радионице и као појединачна подршка буџетским корисницима.

Корак 2:

До 15. априла Министарство одобрава достављене податке о пројектима и даје налог за препис пројеката у PIMIS базу.

Корак 3:

Од 28. априла Министарство почиње припрему Приједлога програма јавних инвестиција и обављају се консултације са Сектором за буџет ради усаглашавања финансијских података о пројектима са подацима из Нацрта ДОБ-а.

Корак 4:

До 15. јуна Министарство доставља Приједлог програма јавних инвестиција институција Босне и Херцеговине Савјету министара Босне и Херцеговине на усвајање. До 30. јуна Савјет министара Босне и Херцеговине усваја Приједлог ПЈИ. Усвојени Приједлог ПЈИ објављује се на web страници Министарства финансија и трезора.

Корак 5:

До 1. Јула Министарство шаље буџетским корисницима Захтјев за ажурирање података са роком за доставу података до 1. августа. У том периоду Министарство обавља додатне консултације са буџетским корисницима око ажурираних података о пројектима.

Корак 6:

Од 1. септембра, након што буџетски корисници у складу са календаром за припрему буџета доставе захтјеве Сектору за буџет институција Босне и Херцеговине, у складу са дефинисаним буџетским ограничењима, Министарство почиње припрему Ажурираног приједлога ПЈИ.

Корак 7:

До 1. октобра Министарство предаје Ажурирани приједлог ПЈИ институција Босне и Херцеговине, као коначну верзију, Савјету министара Босне и Херцеговине на усвајање.

Дефиниције појмова које се користе у ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017

Дефиниција категорија пројеката

У Програму јавних инвестиција институција Босне и Херцеговине приказани су инвестициони пројекти који приказују државне развојне планове и стратешке секторске приоритете. Пројекти су приказани по врсти и статусу.

- Подјела пројеката по врсти пројеката:

Инвестиције у социо-економски развој су инвестиције које доприносе унапређењу економског положаја становништва или утичу на њихов социјални положај. Пројекти инвестиција у социо-економски развој могу бити капиталног или институционалног типа.

Инвестиције у изградњу административно-техничких капацитета су инвестиције у непокретну имовину која је неопходна за земљу (нпр. одбрана, затвори, амбасаде, административне зграде, итд.) и инвестиције у изградњу капацитета администрације, у областима које нису развојног карактера. Ови пројекти такође могу бити капиталног или институционалног типа.

Капитални пројекат је пројекат у којем је доминантно улагање у капитална добра као што су објекти, опрема, средства за рад и сл.

Институционални пројекат је пројекат у којем је доминантно улагање у повећање капацитета институција.

- Подјела пројеката по статусу:

1. Кандидиовани пројекат је пројекат који је пријављен кроз ИП образац и представља одраз планова институције за будућа улагања,

2. Пројекат у имплементацију је пројекат за који постоји званична и важећа одлука надлежног тијела (Савјета министара Босне и Херцеговине, Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, донатора, кредитора) о додјели средстава за имплементацију.

3. Отказан је пројекат који је имао статус кандидован или у имплементацији али је институција одустала од пројекта и повлачи га из ПЈИ.

Пројекти ПЈИ су
класификовани по
различитим
критеријима
укључујући врсту
јавне инвестиције,
статус пројекта и
статус средстава за
финансирање.

4. Завршен је пројекат који је у потпуности реализован без обзира да ли су утрошена сва предвиђена средства.

Дефиниција категорија средстава

Средства за финансирање пројекта су дефинисана по следећим категоријама:

Одобрена средства су средства за које постоји званична и важећа одлука надлежног тијела (Савјета министара Босне и Херцеговине, Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, донатора, кредитора) о одобрењу средстава за пројекат.

Осигурана средства су средства која су на основу важеће одлуке надлежног тијела о одобрењу средстава за пројекат, додијељена пројекту из буџета Институција Босне и Херцеговине⁴. Такође, сва средства одобрена од стране донатора и кредитора се сматрају осигураним средствима.

Реализована средства су осигурана средства утрошена на реализацију пројекта.

Нереализована средства представљају осигурана али још увијек неутрошена средства за реализацију одобрених пројеката.

Недостајућа средства представљају разлику између одобрених и осигураних средстава за имплементацију пројекта.

Структура документа

Документ ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 састоји се из *три кључна дијела*.

- Први дио (Поглавље 2) садржи збирни преглед свих пројеката ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 по годинама, секторима и начину финансирања.
- Други дио (Поглавље 3) садржи пројекте из Развојно инвестиционог програма подијељене у четири Оперативна програма.
- Трећи дио (Поглавље 4) садржи преглед наредних корака на развоју ПЈИ институција Босне и Херцеговине.

Подаци на којима се базира анализа представљени су у *два прилога*:

- Подаци о пројектима у имплементацији који су уврштени у ПЈИ институција Босне и Херцеговине 2015-2017 – Прилог 1.

Средства за финансирање пројеката су класификована према статусу одобрења, реализацији и расположивости

⁴ Сектор за буџет Институција Босне и Херцеговине додјељује средства пројектима, у складу са расположивости средстава за наредну годину и планира вишегодишња средства у складу са Документом оквирног буџета. У случају недовољне расположивости средстава из буџета за финансирање свих одобрених пројеката, појединим одобреним пројектима се не додјељују буџетска средства и њихова имплементација се одгађа.

- Подаци о кандидованим пројектима за које није осигурано финансирање – Прилог 2.
- Финансијски оквир за Развојно инвестициони програм – Прилог 3.

ЗБИРНИ
ПРЕГЛЕД
АЖУРИРАНОГ
ПРИЈЕДЛОГА
ПЈИ

Збирни преглед Ажурираног приједлога ПЈИ институција Босне и Херцеговине за период 2015-2017 године

Планирана улагања по годинама и начину финансирања

Укупна вриједност пројеката укључених у Ажурирани приједлог програма јавних инвестиција институција Босне и Херцеговине за период 2015-2017 године износи 1.917,77 мил. КМ (Табела 1). Од тога 1.514,79 мил. КМ односи се на улагања у капиталне пројекте, а 402,98 мил. КМ на улагања у институционалне пројекте. Вриједност пројеката који директно доприносе социо-економском развоју и који су сврстани у Развојно инвестициони програм износи 1.283,74 мил. КМ, а вриједност осталих пројеката износи 634,03 мил. КМ.

Табела 1: Преглед укупне вриједности пројеката (у мил. КМ)

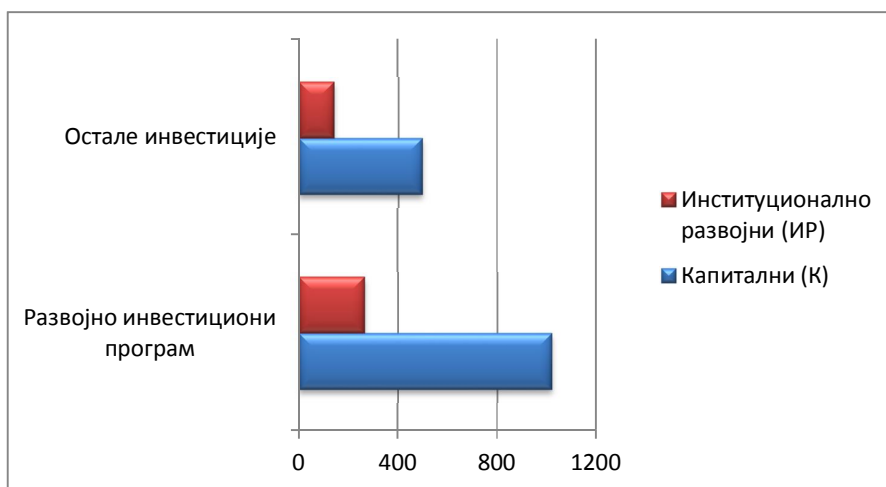
Тип пројекта	Укупна вриједност пројекта	Укупна вриједност пројекта у имплементацији	Укупна вриједност кандидованих пројеката	Развојно инвестициони програм	Остале инвестиције
Капитални (К)	1.514,79	720,93	793,86	1.020,01	494,78
Институционални (И)	402,98	314,87	88,11	263,73	139,25
Укупно	1.917,77	1.035,80	881,97	1.283,74	634,03

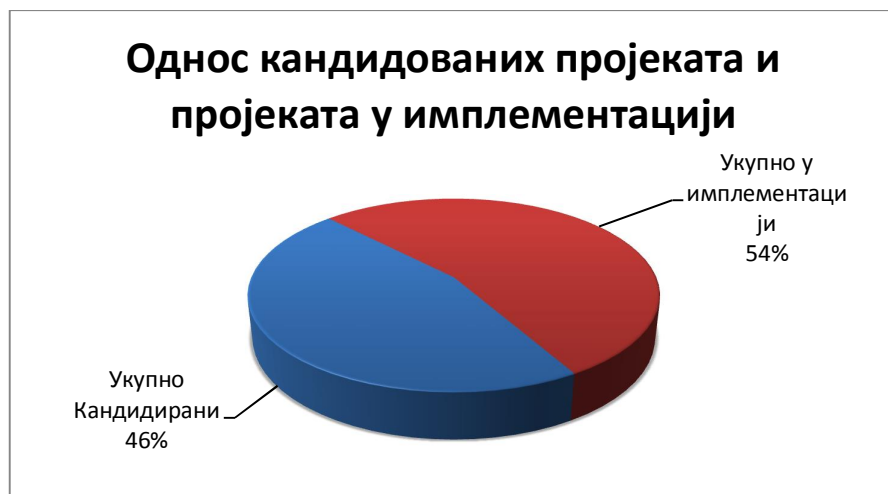
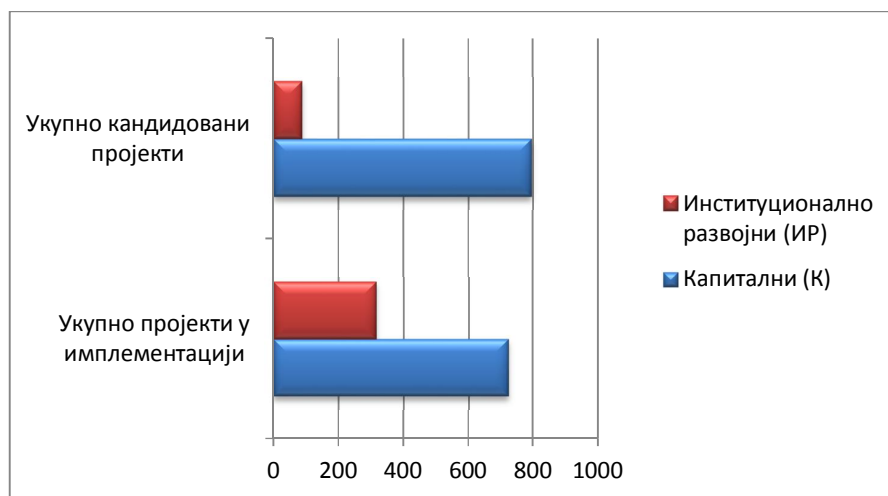
Укупна вриједност
пројеката
укључених у
Ажурирани
приједлог програма
јавних инвестиција
институција Босне и
Херцеговине за
период 2015-2017
године износи

Укупна вриједност пројеката у имплементацији износи 1.035,80 мил. КМ, од којих се 720,93 мил. КМ односи на улагања у капиталне пројекте, а 314,87 мил. КМ на улагања у институционалне пројекте.

У Развојно инвестициони програм су уврштени капитални пројекти у износу од 1.020,01 мил. КМ, а вриједност институционалних пројеката износи 263,73 мил. КМ.

Графикон 1: Однос развојно инвестиционих и осталих пројеката из ПЈИ институција Босне и Херцеговине

Графикон 2: Однос кандидованих пројеката и пројеката у имплементацији ПЈИ институција Босне и Херцеговине**Графикон 3: Кандидовани пројекти и пројекти у имплементацији ПЈИ институција Босне и Херцеговине према типу инвестиција**

За финансирање пројеката у имплементацији до 30.06.2014. године реализовано је 404,58 мил. КМ. Износ нереализованих средстава од укупно осигураних средстава се процјењује на 571,68 мил. КМ (Табела 2).

Средства осигурана у буџету за реализацију пројеката износе 478,55 мил. КМ (Табела 2).

Нереализована средства за пројекте који се финансирају из донаторских средстава износе 223,09 мил. КМ. У тај износ у Табели 2 укључена су и осигурана средства за пројекте за које је планирана реализација у периоду 2015-2017 године, али институције нису биле у могућности да доставе податке о плану реализације на годишњој основи.

Средства осигурана за реализацију пројеката који се финансирају из кредита износе 119,83 мил. КМ.

Табела 2: Преглед пројеката у имплементацији по начину финансирања и категорији средстава (у мил. КМ)

Начин финансирања	Укупна вриједност пројеката у имплементацији	Осигурана средства	Реализована средства	Нереализовано од укупно осигураних средстава	План улагања 2015-2017
Буџет	535,38	478,55	233,80	244,75	40,20
Грант	363,49	360,77	137,69	223,09	89,07
Кредити	119,83	119,84	18,05	101,78	61,36
Властита средства	17,10	17,10	15,04	2,06	-
Укупно	1.035,80	976,26	404,58	571,68	190,63

Преглед планираних улагања по годинама и начину финансирања за период од 2015. до 2017. године је приказан у Табели 3 и Графикону 4, гдје се могу видјети планирана средства из буџета, властитих средстава и ино средстава (грантови и кредити).

Табела 3: Преглед планираних улагања по годинама и начину финансирања (у мил. КМ)

Начин финансирања	План 2015	План 2016	План 2017	Укупно план 2015-2017
Буџет	25,20	12,08	2,92	40,20
Грант	63,22	20,14	5,71	89,07
Кредити	40,43	17,42	3,50	61,36
Властита средства	-	-	-	-
Укупно	128,85	49,65	12,13	190,63

Мада се тренутно највише пројеката финансира из буџета у периоду 2015-2017, највише средстава је планирано из грантова и кредита.

Графикон 4: Преглед планираних улагања по годинама и начину финансирања

У Табели 4 представљен је план улагања по секторима за период 2015-2017. Укупна планирана улагања, на основу података достављених од стране институција, за овај период износе 190,63мил. КМ. Анализом прикупљених података утврђено је како одређени број институција није доставио податке о распореду улагања осигураних донаторских средстава по годинама.

Табела 4: Преглед планираних улагања по секторима за период 2015-2017

ДАС код	Сектор	План улагања 2015-2017	Учешће сектора %
110	Образовање	3,64	1,91%
120	Здравство	26,68	13,99%
130	Популацијске политике/програми и репродуктивно здравље	-	0,00%
140	Водоснабдијевање и санитација	18,52	9,72%
150	Владин сектор и цивилно друштво	82,77	43,42%
160	Остале услуге и социјална инфраструктура	23,18	14,75%
210	Транспорт и складиштење	1,03	0,54%
220	Комуникације	1,80	0,94%
230	Производња и снабдијевање енергијом	0,75	0,39%
250	Пословне и друге услуге	-	0,00%
311	Пољопривреда	0,56	0,30%
313	Рибарство	0,00	0,00%
323	Грађевинарство	13,43	7,04%
332	Туризам	0,16	0,08%
410	Заштита околиша опћенито	2,74	1,44%

430	Остале вишесекторске активности	0,23	0,12%
500	Помоћ у робама и опћи програми помоћи	9,99	5,24%
700	Хуманитарна помоћ	-	0,00%
730	Хуманитарна помоћ у реконструкцији и обнови	-	0,00%
998	Неалоцирано / неспецификовано	0,20	0,10%
УКУПНО		190,63	100,00%

Највећи удио у плану улагања 2015-2017 година имају пројекти из сектора Владин сектор и цивилно друштво, Остале услуге и социјална инфраструктура и Здравство са учешћем од 72,16%.

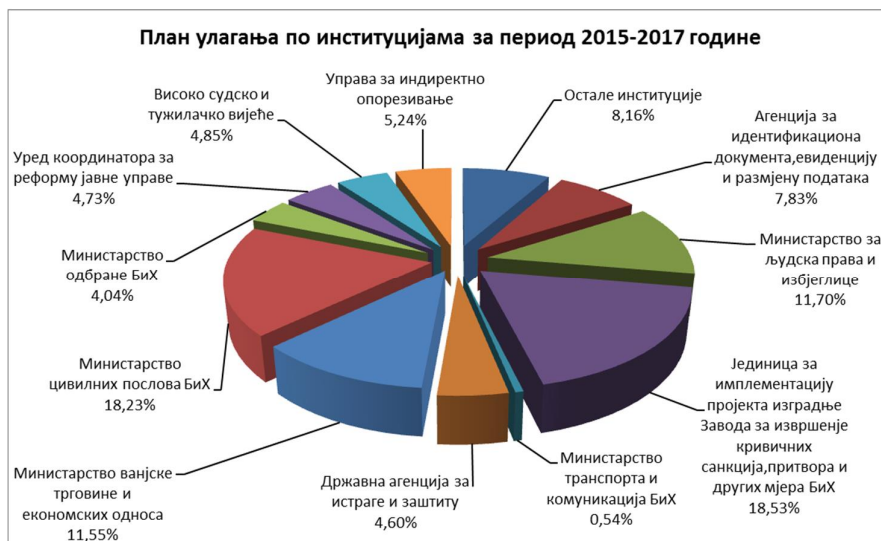
У сектору Владин сектор и цивилно друштво најзначајнији пројекти су: Изградња Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине у вриједности од 35,33 мил. КМ, који имплементира Јединица за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине; Пројекат информатизације и јачање капацитета правосудних институција у Босне и Херцеговине, у вриједности од 3,90 мил. КМ, и Пројекат за унапређење ефикасности правосуђа – SIDA у вриједности од 3,72 које имплементира Високо судско и тужитељско вијеће.

Најзначајнији пројекат из сектора Водоснабдијевање и санитација је Пројекат за отпадне воде у Сарајеву SWWP у вриједности од 18,52 мил. КМ, чији је завршетак планиран до краја 2015. године, а имплементира га Министарство спољне трговине и економских односа.

У сектору Грађевинарство најзначајнији пројекат је Зграда за смјештај организационих јединица Агенције у вриједности од 13,43 мил. КМ, који имплементира Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података.

У Графикону 5 приказана је структура планираних улагања по институцијама. Највећи удио у укупном плану улагања имају Јединица за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине (18,53%), Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (18,23%), Министарство за људска права и избјеглице (11,70 %), Министарство спољне трговине и економских односа (11,55%), Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података (7,83 %)

Графикон 5: План улагања по институцијама за период 2015-2017

Јединица за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине, за имплементацију тог пројекта у периоду 2015-2017 планира утрошити 35,32 мил. КМ., а његова укупна вриједност износи 77,45 мил. КМ.

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине у периоду 2015-2017 планира утрошити 34,76 мил. КМ од чега је за реализацију пројекта Универзални приступ популацијама под повећаним ризиком за HIV/AIDS у Босни и Херцеговини планирано 10,92 мил. КМ. Поред овог значајнија средства у овом периоду планирана су за реализацију Пројекта менталног здравља у Босне и Херцеговине - Фаза II (6,48 мил. КМ), те пројекта Јачање и унапређивање модерних и одрживих јавно-здравствених стратегија, капацитета и услуга за побољшање здравља становништва у Босни и Херцеговини (4,25 мил. КМ).

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине планира у периоду 2015-2017 имплементирати пројекте у вриједности од 22,30 мил. КМ, на пројекте Одрживи повратак избјеглица и расељених особа, пројекат Реконструкција стамбених јединица у вриједност 15,00 мил. КМ и Пројекат обнове стамбеног фонда у вриједности од 7,30 мил. КМ.

Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине планира у периоду 2015-2017 имплементацију пројеката у вриједности од 22,01 мил. КМ. Најзначајнији пројекти су Пројекат за отпадне воде у Сарајеву SWWP 18,52 мил. КМ, Изградња капацитета у сектору вода у Босне и Херцеговине 2,57 Мил. КМ, Стратешки пројекат „Alterenergy“ одржива енергија у малим заједницама у вриједности од 0,75 мил. КМ и Програм и план управљања за постепено изbacивање из употребе HCFC-а за Босну и Херцеговину у вриједности од 0,14 мил. КМ.

Агенција за идентификацијска документа, евиденцију и размјену података у истом периоду планира имплементацију пројеката у вриједности 14,93 мил. КМ од чега за изградњу Зграде за смјештај организационих јединица Агенције 13,43 мил. КМ, а 1,5 мил. КМ за пројекат SDH-систем преноса.

Недостајућа средства за реализацију пројеката у имплементацији

Према подацима из ДОБ 2015-2017 до краја 2017. године за имплементацију пројеката предвиђа се недостатак средстава у износу од 59,54 мил. КМ. или 5,75% од укупне вриједности пројеката у имплементацији (Табела 5).

Табела 5: Недостајућа средства за финансирање пројеката у имплементацији до краја 2017. године по начину финансирања (умил. КМ)

Степен осигурања средстава је најмањи из буџета док је из свих осталих извора врло висок

Начин финансирања	Укупна вриједност пројеката у имплементацији	Осигурана средства	Недостаје од укупне вриједности	Недостаје од укупне вриједности (%)
Буџет	535,38	478,55	56,82	10,61%
Грант	363,49	360,77	2,72	0,75%
Кредити	119,84	119,84	-	0,00%
Властита средства	17,10	17,10	-	0,00%
Укупно	1.035,81	976,26	59,54	5,75%

Од тога, највише недостаје средстава за финансирање пројеката из буџета, што износи 56,82мил. КМ, или 10,61 % од укупне вриједности пројеката у имплементацији, који се финансирају из буџета.

Ово указује да приликом будућег распоређивања расположивих средстава за финансирање пројеката, приоритет треба бити алоцирање средстава за инвестиционе пројекте који су у имплементацији а недостају им средства за завршетак, тако да provedба пројеката не буде одгођена, а жељени учинци буду реализовани у складу са плановима.

РИП 2015-2017

РАЗВОЈНО
ИНВЕСТИЦИОНИ
ПРОГРАМ

Развојно инвестициони програм за период 2015-2017 године

Збирни преглед Развојно инвестиционог програма⁵

Развојно инвестициони програм дио је ПЈИ којим се дефинишу развојни пројекти за реализацију стратешких економских и социјалних циљева. У програму за период 2015-2017 развојни пројекти су сврстани према стратешким циљевима из Нацрта Стратегије развоја Босне и Херцеговине и Нацрта Стратегије социјалног укључивања (СР/ССУ). За сваки од кључних стратешких циљева из Нацрта СР/ССУ дефинисан је по један Оперативни програм (ОП). Тако се Развојно инвестициони програм састоји од сљедећа 4 Оперативна програма:

- ОП 1: Конкурентност
- ОП 2: Запошљавање
- ОП 3: Одрживи развој
- ОП 4: Социјална укљученост

Повезивањем
пројеката из ПЈИ
институција Босне и
Херцеговине са
стратешким
циљевима развоја
створена је основа
за финансијско
праћење
реализације
стратегија

Повезивањем пројеката из ПЈИ институција Босне и Херцеговине са стратешким циљевима развоја омогућена је и израда прелиминарног Финансијског оквира Нацрта СР/ССУ, а тиме и створена основа за финансијско праћење реализације стратегија, једном када буду усвојене и започне њихова реализација. Поред тога, повезивање пројеката из ПЈИ институција Босне и Херцеговине са стратешким плановима доприноси и изградњи критерија за одлучивање о будућим пројектима и алокацији развојних средстава на пројекте јавних инвестиција.

Садржај будућег Националног развојног плана, који је основ за израду стратешког оквира за коришћење IPA фондова и напредак у процесу Европских интеграција, засниваће се на пројектима из Програма јавних инвестиција који доприносе реализацији стратешких развојних циљева. У том контексту Програм јавних инвестиција треба представљати и један од кључних референтних докумената за израду Националног развојног плана.

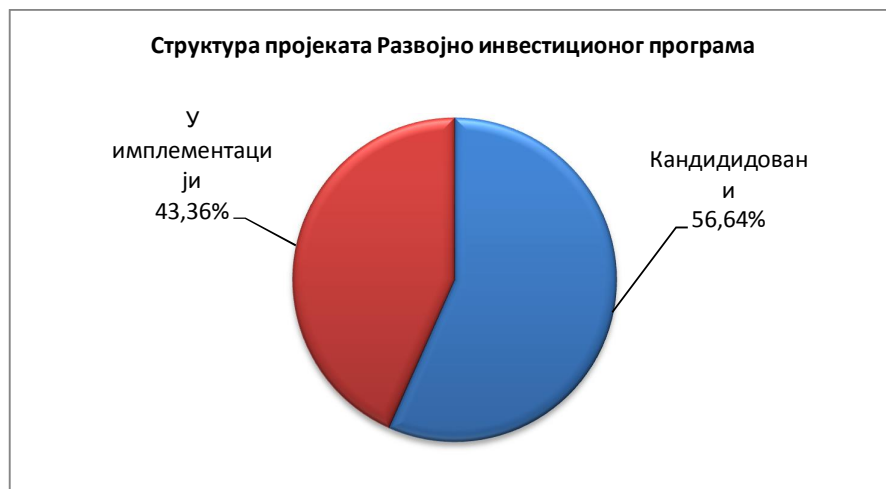
Развојно инвестициони програм укупно садржи 99 пројеката у вриједности од 1.283,74 мил. КМ. Од тога 60 пројеката у вриједности од 556,60 мил. КМ су пројекти у имплементацији, а 39 пројеката у вриједности од 727,13 мил. КМ су кандидовани пројекти који доприносе социо-економском развоју (Графикон 6).

Пројекти у имплементацији Развојно инвестиционог програма се финансирају из буџета, кредита и грантова. Преглед начина финансирања за пројекте у имплементацији Развојно инвестиционог програма за период 2015-2017 налази се у Табели 7.

Институције нису спецификовале очекиване начине финансирања за кандидоване пројекте у Развојно инвестициони програм.

⁵Израђен на тестној основи на основу предложених стратешких циљева из Нацрта СР/ССУ Босне и Херцеговине

Графикон 6: Структура пројеката Развојно инвестиционог програма

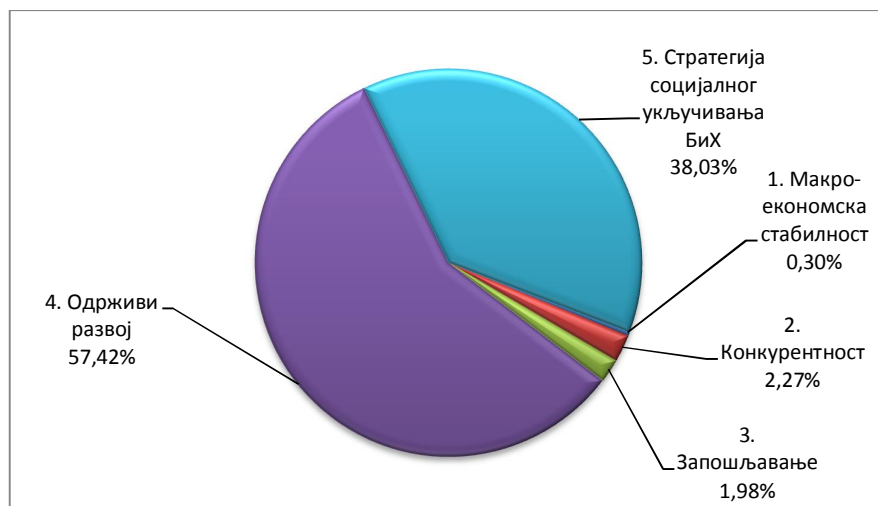
Доминантно учешће у пројектима РИП-а имају пројекти из области одрживог развоја и социјалне укључености

Пројекти у имплементацији Развојно инвестиционог програма

У Табели 6 дата је структура одобрених инвестиција (пројекти у имплементацији) Развојно инвестиционог програма по оперативним програмима. Примјетно је значајно веће улагање у одрживи развој и социјалну укљученост (95,45% средстава), у односу на улагања у конкурентност и запошљавање (4,25%). Таква структура улагања типична је за земље у развоју гдје су улагања у инфраструктуру и реализацију социјалних циљева доминантна у јавним инвестицијама у односу на подршку развоју бизниса и запошљавању у приватном сектору.

Табела 6: Укупно одобрена средства за развојне пројекте у имплементацији по ОП (у мил. КМ)

Оперативни програм	Укупна вриједност пројеката	Структура одобрених средстава по ОП
ОП 1. Конкурентност	12,65	2,27%
ОП 2. Запошљавање	11,02	1,98%
ОП 3. Одрживи развој	319,44	57,42%
ОП 4. Социјална укљученост	211,85	38,03%
ХЦ. Макроекономска стабилност	1,65	0,30%
Укупно	556,61	100%

Графикон 7: Структура одобрених средстава по ОП Развојно инвестиционог програма

Пројекти у имплементацији Развојно инвестиционог програма за период 2015-2017 се финансирају из средстава кредита у износу од 40,82 мил. КМ, гранта 37,98 мил. КМ и буџета 4,14 мил. КМ.

Табела 7: Начин финансирања ОП за период 2015-2017

Оперативни програм	Начин финансирања		
	Буџет	Грант	Кредит
ОП 1. Конкурентност	0,15	1,47	-
ОП 2. Запошљавање	-	2,16	-
ОП 3. Одрживи развој	3,91	4,27	40,82
ОП 4. Социјална укљученост	0,08	30,08	-
ХЦ: Макроекономска стабилност	-	-	-
Укупно	4,14	37,98	40,82

Пројекти у имплементацији из области одрживог развоја се финансирају у потпуности из кредитних средстава

Кандидовани пројекти Развојно инвестиционог програма

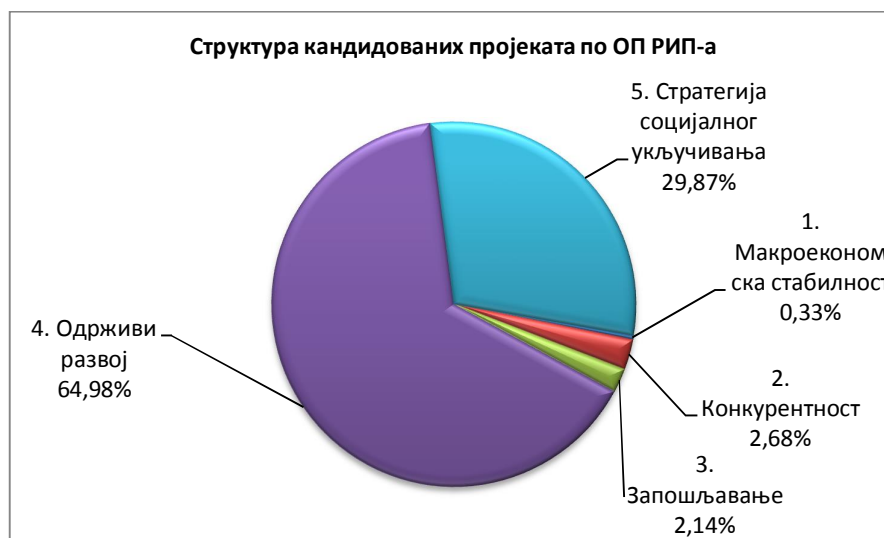
Развојно инвестициони програм садржи 39 кандидованих пројеката у укупној вриједности од 727,13 мил. КМ. У Табели 8 приказана је структура кандидованих пројеката Развојно инвестиционог програма по оперативним програмима. Примјетно је веће кандидовање пројеката у ОП Одрживи развој и Социјалну укљученост (94,86 % средстава), у односу на ОП Конкурентност и Запошљавање. Најмање је кандидованих пројеката у ОП Макроекономска стабилност.

Табела 8: Укупно потребна средства за финансирање кандидованих пројекта по ОП (у мил. КМ)

Оперативни програм	Укупна вриједност кандидованих пројекта	Структура кандидованих пројекта
ОП 1. Конкурентност	19,49	2,68%
ОП 2. Запошљавање	15,54	2,14%
ОП 3. Одрживи развој	472,53	64,98%
ОП 4. Социјална укљученост	217,20	29,87%
ХЦ. Макроекономска стабилност	2,37	0,33%
Укупно	727,13	100 %

Графикон 8: Структура кандидованих пројекта по ОП Развојно инвестиционог програма

Тренд доминације пројекта из области одрживог развоја и социјалне укључености се одражава и у структури кандидованих пројекта РИП-а

У наредним поглављима анализирани су детаљи пројекта у имплементацији и кандидованих пројекта у сваком од четири оперативна програма Развојно инвестиционог програма.

Оперативни програм 1: Конкурентност

Карактеристике програма

Оперативни програм Конкурентност садржи четири подпрограма у складу са циљевима и подциљевима Нацрта СР/ССУ :

1. Кластери
2. Компетентност људских ресурса
3. Научно-технолошка и пословна инфраструктура
4. Јединствен економски простор

Подпрограм „Кластери“ се односи на развој иновативних технологија, вјештина уписаника, мапе кластера и дефинисање политика развоја кластера.

Подпрограм „Компетентност људских ресурса“ односи се на проблем недовољно образоване радне снаге и побољшање образовног система од најнижег до највишег нивоа, кроз пораст укључености у образовање, побољшањем перформанси образовног система и укључивања Босне и Херцеговине дијаспоре у развојне процесе у земљи.

Подпрограм „Научно-технолошка и пословна инфраструктура“ односи се на јачање иновативно технолошких активности и повезивање са предузећима, јачање савремене научно технолошке базе која подразумева и адекватна финансијска улагања.

Подпрограм „Јединствен економски простор“ односи се на унапређење јединственог економског простора прије свега кроз прихватање ЕУ правила и стандарда, те укључивање Босне и Херцеговине у шире регионално и ЕУ тржиште, чиме ће се превазићи проблем успостављања јединственог економског простора унутар Босне и Херцеговине. На овај начин се стварају предуслови снажнијег економског и друштвеног развоја у Босне и Херцеговине и превазилази проблем апсорпцијских могућности веома малог и платежно инфериорног тржишта.

Развојно инвестициони пројекти у имплементацији

У оперативном програму Конкурентност, највећи број инвестиционих пројеката у имплементацији се имплементира у подпрограму Јединствен економски простор (3 пројеката у укупној вриједности од 9,78 мил. КМ. За реализацију подпрограма Кластери нема одобрених пројекта (Табела 9).

Табела 9: Укупна вриједност пројеката у имплементацији ОП Конкурентност (у мил. КМ)

ОП Конкурентност	Укупна вриједност пројеката у имплементацији	Број пројеката у имплементацији
1. Кластери	-	-
2. Компетентност људских ресурса	0,33	1
3. Научно-технолошка и пословна инфраструктура	2,54	1
4. Јединствен економски простор	9,78	3
Укупно	12,65	5

Графикон 9: Структура улагања у ОП Конкурентност

У периоду 2015-2017 планирана је имплементација пројеката у укупној вриједности од 1,62 мил. КМ. и то само у подпрограму Јединствен економски простор. (Табела 10).

Табела 10: Планирана улагања у реализацију ОП Конкурентност 2015-2017 (у мил. КМ)

ОП Конкурентност	План 2015	План 2016	План 2017	Укупно план 2015-2017	%
1. Кластери	-	-	-	-	0,00%
2. Компетентност људских ресурса	-	-	-	-	0,00%
3. Научно-технолошка и пословна Инфраструктура	-	-	-	-	0,00%
4. Јединствен економски простор	1,62	-	-	1,62	100 %
Укупно	1,62	-	-	1,62	100 %

Развојно инвестициони кандидовани пројекти

За ОП Конкурентност кандидовано је 11 пројеката у укупној вриједности од 19,49 мил. КМ. Од тога, 9 пројеката је кандидовано у подпрограм Научно-технолошка и пословна инфраструктура, а по 1 пројекат у подпрограме Компетентност људских ресурса и Јединствен економски простор. (Табела 11).

Табела 11: Кандидовани пројекти у ОП Конкурентност (у мил. КМ)

ОП Конкурентност	Укупна вриједност кандидованих пројеката	Број пројеката
1. Кластери	-	-
2. Компетентност људских ресурса	0,62	1
3. Научно-технолошка и пословна инфраструктура	15,55	9
4. Јединствен економски простор	3,32	1
Укупно	19,49	11

Графикон 10: Структура потребних средстава у ОП Конкурентност-кандидовани пројекти

Оперативни програм 2: Запошљавање

Карактеристике програма

Оперативни програм Запошљавање садржи три подпрограма у складу са циљевима и подциљевима Нацрта СР/ССУ :

1. Развој МСП и отварање нових радних мјеста
2. Функционисање тржишта рада и активне мјере запошљавања
3. Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга

Подпрограм „Развој МСП и отварање нових радних мјеста“ односи се на рјешавање проблема неповољног амбијента за развој предузетништва и недостатака за брзи развој МСП, неразвијене предузетничке културе, ниског броја МСП по глави становника у Босне и Херцеговине, те потребе за генерисањем значајног броја радних мјеста путем развоја МСП.

Подпрограм „Функционисање тржишта рада и активне мјере запошљавања“ садржи пројекте којима се утиче на стварање флексибилног амбијента запошљавања, развијање система финансирања активних мјера запошљавања, те ублажавање дугорочне незапослености.

Подпрограм „Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга“ односи се на потребу за повећањем нивоа знања о предузетништву и развој предузетничке културе кроз све видове образовања.

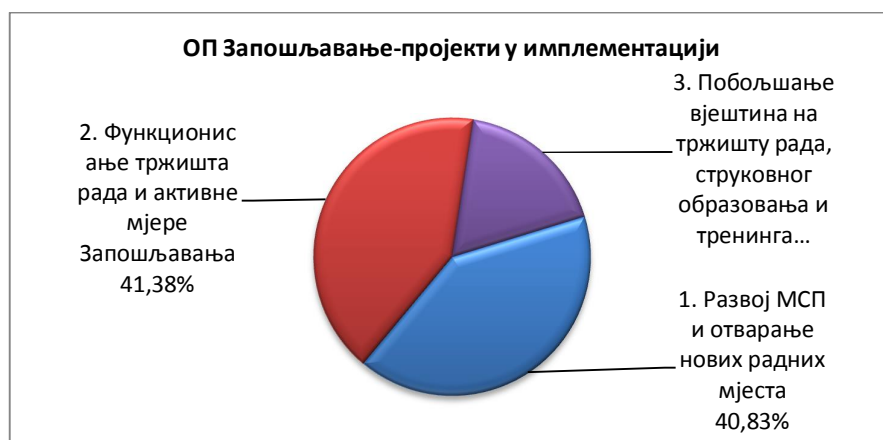
Развојно инвестициони пројекти у имплементацији

Пројекти у ОП Запошљавање (3 пројекта) у укупној вриједности од 11,02. мил. КМ се имплементирају у подпрограмима Развој МСП и отварање нових радних мјеста 1 пројекат и Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга 2 пројекта.

Табела 12: Укупна вриједност пројеката у имплементацији у ОП Запошљавање (у мил. КМ)

ОП Запошљавање	Укупна вриједност пројекта у имплементацији	Број пројеката у имплементацији
1. Развој МСП и отварање нових радних мјеста	4,50	1
2. Функционисање тржишта рада и активне мјере Запошљавања	4,56	1
3. Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга	1,96	1
Укупно	11,02	3

Графикон 111: Структура улагања у ОП Запошљавање – пројекти у имплементацији

Развојно инвестициони кандидовани пројекти

У ОП Запошљавање кандидована су три пројекта у вриједности од 15,54 мил. КМ, и то у подпрограмима Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга, два пројекта, и Функционисање тржишта рада и активне мјере, један пројекат (Табела 13).

Табела 13: Кандидовани пројекти у ОП Запошљавање (у мил. КМ)

ОП Запошљавање	Укупна вриједност кандидованих пројеката	Број пројеката
1. Развој МСП и отварање нових радних мјеста	-	-
2. Функционисање тржишта рада и активне мјере	8,69	1
3. Побољшање вјештина на тржишту рада, струковног образовања и тренинга	6,85	2
Укупно	15,54	3

Оперативни програм 3: Одрживи развој*Карактеристике програма*

Оперативни програм Одрживи развој садржи три подпрограма у складу са циљевима и подциљевима Нацрта СР/ССУ :

1. Пољопривреда, производња хране и рурални развој
2. Екологија и развој енергетских потенцијала
3. Транспорт и комуникације

У подпрограму „Пољопривреда, производња хране и рурални развој“ укључени су пројекти којима се дефинишу будући правци развоја Сектора, у складу са ЕУ политикама пољопривреде. Пројекти се такође односе на развој пољопривреде на бази коришћења природних конкурентских предности, модернизацију пољопривредне производње у циљу повећања ефикасности, конкурентности и концепта одрживог развоја руралног подручја.

Подпрограм Екологија и развој енергетских потенцијала односи се на неопходност остваривања економског раста заједно са побољшаном квалитетом живота. У процесу приближавања Босне и Херцеговине Европској унији, питања околиша постају све значајнија. То подразумева транспозицију законодавства као и одговарајући институционални капацитет за спровођење промјена у складу са стандардима ЕУ. Такође је нужно имати у виду енергетску будућност са аспеката сигурности снабдијевања и одрживог искориштавања постојећих извора енергије.

Подпрограм „Транспорт и комуникације“ односи се на оптималан развој свих видова транспорта, усклађивање са ЕУ транспортном политиком, те на тај начин постизање задовољавајућег нивоа свих услуга уз достигнуће промовисаног и практично примјенљивог интермодалног транспорта и система интелигентног транспорта (ИТС), као највиших облика модерног и економичног транспорта. Поред овог, нужно је усмјерити развој модерних комуникационих система који су инфраструктура будућности за пренос информација и знања, што представља предуслов за повећање конкурентности и запослености.

Такође је нужно имати у виду енергетску будућност са аспеката сигурности снабдијевања и одрживог искориштавања постојећих извора енергије.

Развојно инвестициони пројекти у имплементацији

Највећи износ одобрених средства и највећи број пројеката за имплементацију ОП Одрживи развој је у подпрограму Транспорт и комуникације (12 пројеката у вриједности од 182,08 мил. КМ) (Табела 14).

Табела 14: Укупна вриједност пројеката у имплементацији за ОП Одрживи развој (у мил. КМ)

ОП Одрживи развој	Укупна вриједност пројеката у имплементацији	Број пројеката у имплементацији
1. Пољопривреда, производња хране и рурални развој	52,37	10
2. Екологија и развој енергетских потенцијала	84,99	8
3. Транспорт и комуникације	182,08	12
Укупно	319,44	30

Графикон 12: Структура улагања у ОП Одрживи развој

У периоду 2015-2017 година планирана је имплементација одобрених пројеката у укупној вриједности од 49,00 мил. КМ. Од тога, 23,02 мил. КМ је планирано у подпрограму Пољопривреда, производња хране и рурални развој, 21,26 мил. КМ у подпрограму Екологија и развој

енергетских потенцијала и 4,72 мил. КМ у подпрограму Транспорт и комуникације. (Табела 15)

Табела 15: Планирана улагања у реализацију ОП Одрживи развој 2015-2017 (у мил. КМ)

ОП Одрживи развој	План 2015	План 2016	План 2017	Укупно план 2015-2017	Структура %
1.Пољопривреда, производња хране и рурални развој	9,64	9,88	3,50	23,02	46,98%
2.Екологија и развој енергетских потенцијала	20,66	0,6	-	21,26	43,39%
3.Транспорт и комуникације	3,33	1,39	-	4,72	9,63%
Укупно	33,63	11,87	3,50	49,00	100 %

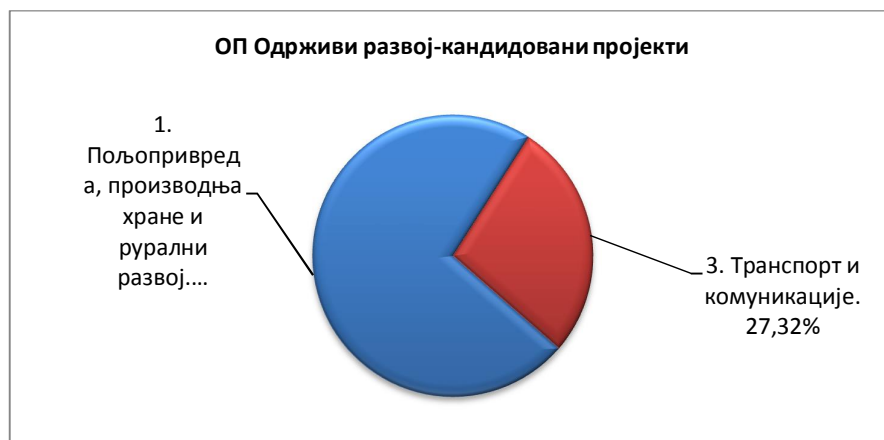
Развојно инвестициони кандидовани пројекти

У ОП Одрживи развој је 17 кандидованих пројеката у укупној вриједности од 472,53 мил. КМ. Највећи број пројеката је кандидован у подпрограму Транспорт и комуникације 11 пројеката) у вриједности од 129,10 мил. КМ. У подпрограму Пољопривреда, производња хране и рурални развој кандидовано је 6 пројеката у вриједности од 343,43 мил. КМ (Табела 16).

Табела 16: Кандидовани пројекти за ОП Одрживи развој (у мил. КМ)

ОП Одрживи развој	Укупна вриједност кандидованих пројеката	Број пројеката
1. Пољопривреда, производња хране и рурални развој	343,43	6
2. Екологија и развој енергетских потенцијала	-	-
3. Транспорт и комуникације	129,10	11
Укупно	472,53	17

Графикон 13: Структура потребних средстава за ОП Одрживи развој-кандидовани пројекти

Оперативни програм 4: Социјална укљученост*Карактеристике програма*

Оперативни Програм Социјална укљученост садржи шест подпрограма у складу са циљевима и подциљевима СР/ССУ :

1. Социјална политика у функцији запошљавања
2. Побољшати положај породица са дјецом
3. Побољшати образовање
4. Побољшати здравствену заштиту
5. Побољшати пензиону политику
6. Побољшати положај особа са инвалидитетом

Подпрограм „Социјална политика у функцији запошљавања“ односи се на реформу система социјалне заштите и тежиште ставља на развој вјештина појединца и пружање подршке на путу до запошљавања и економског осамостаљења. Социјалну заштиту повезујемо са запошљавањем као примарном подлогом социјалног укључивања и активне социјалне заштите.

Подпрограм „Побољшати положај породица са дјецом“ се односи на побољшање положаја породица са дјецом као платформе за побољшање социјалног развоја дјетета. Положај дјеце се разматра у контексту сиромаштва и то различитих врста лишености (у исхрани, здравственој њези, образовању и сигурности у току дјетињства), активности родитеља/хранитеља (запослен/незапослен), образовног нивоа родитеља, припадност скупини националних мањина (ромска популација), инвалидност дјетета, недостатак родитељске бриге/његе, насиља у породица што може имати дугорочне последице међугенерациског преноса сиромаштва, склоности ка криминалитету и западању у различите облике овисности.

Подпрограм „Побољшати образовање“ се односи на побољшање компетенција популације те већи обухват становништва образовањем кроз редовне видове образовања, квалитетно и доступно предшколско образовање, увођење и развој концепта цјеложивотног учења.

Подпрограм „Побољшати здравствену заштиту“, узима у обзир неповољне демографске трендове (старење популације и низак раст популације) и ниску стопу формалне запослености, адресира неповољан однос броја запослених који уплаћују доприносе и броја здравствено осигураних лица у односу на земље у региону, недовољну покривеност здравственим осигурањем, значајне разлике између ентитета и кантона у Федерацији Босне и Херцеговине у погледу покривености здравственим осигурањем, низак ниво потрошње „ “ „ per capita“ у односу на земље у региону, висок удио партиципације у укупној потрошњи на здравствене услуге, те неповољна структура потрошње у сектору здравство, од чега су издвајања на превентивне програме доста ниска док су издвајања на услуге куративне и рехабилитационе његе висока.

Подпрограм „Побољшати пензионо политику“ односи се на потребу за креирањем дугорочно одрживог система пензионог/мировинског инвалидског осигурања, постизање адекватног нивоа пензија/мировина и бољег животног стандарда пензионера.

Подпрограм „Побољшати положај особа са инвалидитетом“ се односи на пружање подршке лицима са инвалидитетом која према УН конвенцији укључује лица са дугорочним физичким, менталним, интелектуалним или чулним умањеним способностима која у интеракцији са различитим баријерама могу отежати његово пуно учешће у друштву.

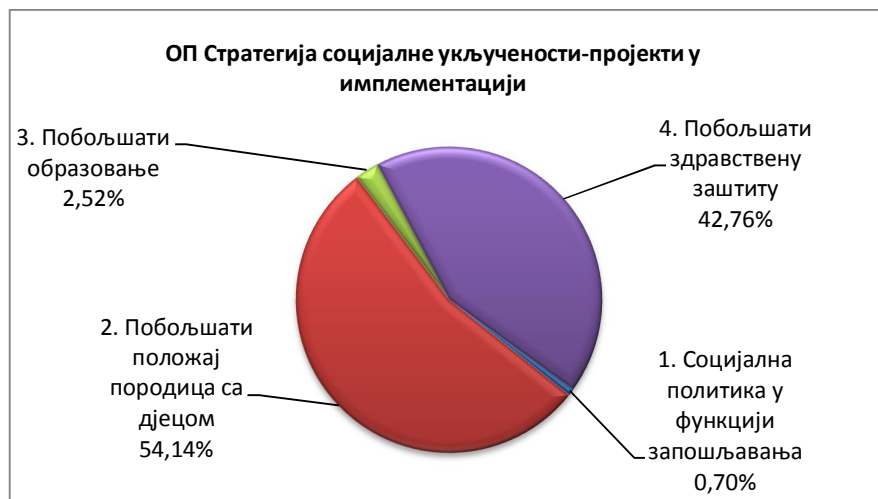
Развојно инвестициони пројекти у имплементацији

Одобрена средства за имплементацију ОП Социјална укљученост су лоцирана у четири подпрограма. У подпрограму Социјална политика у функцији запошљавања имплементира се 1 пројекат у укупној вриједности од 1,48 мил. КМ, у подпрограму Побољшати положај породица са дјецом 6 пројеката у укупној вриједности од 114,54 мил. КМ, у подпрограму Побољшати здравствену заштиту 7 пројеката у укупној вриједности од 90,27 мил. КМ, а у подпрограму Побољшати образовање се имплементирају 4 пројекта у укупној вриједност 5,29 мил.КМ (Табела 17).

Табела 17: Укупна вриједност пројеката у имплементацији за ОП Социјална укљученост (у мил. КМ)

ОП Социјална укљученост	Укупна вриједност пројеката у имплементацији	Број пројеката у имплементацији
1. Социјална политика у функцији запошљавања	1,48	1
2. Побољшати положај породица са дјецом	114,76	7
3. Побољшати образовање	5,33	5
4. Побољшати здравствену заштиту	90,27	7
5. Побољшати положај особа са инвалидитетом	-	-
Укупно	211,85	20

Графикон 14: Структура улагања у ОП Социјална укљученост

У периоду 2015-2017 планирана је имплементација пројеката у укупној вриједности од 30,16 мил. КМ у 4 подпрограма (Табела 18).

Табела 18: Планирана улагања у реализацију ОП Социјална укљученост 2015-2017 (у мил. КМ)

ОП Социјална укљученост	План 2015	План 2016	План 2017	Укупно план 2015-2017	%
1. Социјална политика у функцији запошљавања	0,42	0,42	-	0,84	2,79%
2. Побољшати положај породица са дјецом	1,74	1,73	-	3,47	11,47%
3. Побољшати образовање	2,18	-	-	2,18	7,26%
4. Побољшати здравствену заштиту	17,12	3,64	2,91	23,67	78,48%
5. Побољшати положај особа са инвалидитетом	-	-	-	-	0%
Укупно	21,46	5,79	2,91	30,16	100%

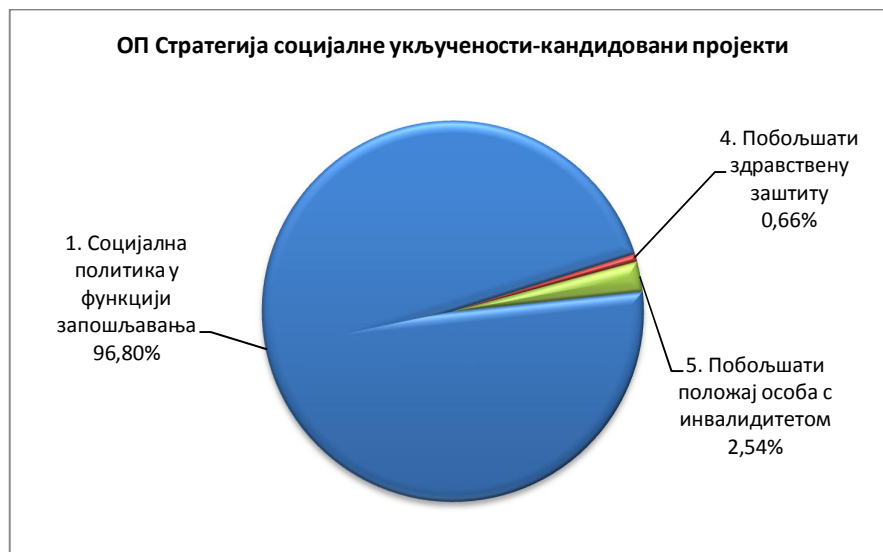
Развојно инвестициони кандидовани пројекти

Кандидовани пројекти у ОП Социјална укљученост налазе се у три подпрограма. Два пројекта су кандидована у подпрограму Социјална политика и запошљавање у укупној вриједности од 210,25 мил. КМ, у подпрограму Побољшати здравствену заштиту 3 пројекта у вриједности од 1,43 мил КМ и у подпрограму Лица са инвалидитетом један пројекат у вриједности од 5,52 мил. КМ. По вриједности, највећи дио пројеката кандидованих у овај ОП чине пројекти у подпрограму Социјална политика и запошљавање (Табела 19).

Табела 19: Кандидовани пројекти за ОП Социјална укљученост (у мил. КМ)

ОП Социјална укљученост	Укупна вриједност кандидовани пројеката	Број пројеката
1. Социјална политика и запошљавање	210,25	2
2. Побољшати положај породица са дјецом	-	-
3. Побољшати образовање	-	-
4. Побољшати здравствену заштиту	1,43	3
5. Побољшати положај особа са инвалидитетом	5,52	1
Укупно	217,20	6

Графикон 15: Структура потребних средстава за ОП Социјална укљученост-кандидовани пројекти

Хоризонтални циљеви стратегије

Хоризонтални циљеви Нацрта СР/ССУ су циљ Макроекономска стабилност и циљ Европске интеграције. Ови циљеви хоризонтално доприносе укупном социо-економском развоју и ради тога нису сврстани у Оперативне програме.

Циљ Макроекономска стабилност садржи три подциља:

1. Развој финансијских тржишта
2. Вањски сектор
3. Јавне финансије

Подциљ „Развој финансијских тржишта “ односи се на потребу за одржавањем стабилности и даљем развоју и диверзификацији финансијског сектора и финансијских инструмената. Ово се првенствено

односи на развој некомерцијалних јавних обвезница, модернизацију финансијских регулатора и супервизије у складу са међународним стандардима уз нагласак постизања оптималне равнотеже између трошкова и користи регулације.

Подциљ „Вањски сектор“ односи се на потребу за изградњом институција и инструмената подршке извозу и увозу, адекватан развој компетенција као предуслов за повећање извоза, као и јачање свијести потрошача у Босне и Херцеговине о потреби смањења увозне овисности и квалитету домаћих производа као допринос смањењу спољнотрговинског дефицита.

Подциљ „Јавне финансије“ односи се на модернизацију порезних администрација у Босне и Херцеговине у складу са стандардима ЕУ, у циљу доприноса повећању ефикасности рада управа, уклањању фискалних препрека, смањењу оперативних трошкова и избегавање плаћања пореза, као и смањењу трошкова поштовања порезних прописа од стране порезних обвезника, што је од велике важности за одржавање ликвидности предузећа и конкурентност истих.

У оквиру одобрених средстава ПЈИ, укупна средства ангажирана за циљ Макроекономска стабилност износе 1,65 мил. КМ. Од тога је до сада реализовано 0,94 мил КМ, а остатак средстава од 0,71 мил КМ је планирано реализовати у 2014. години. У периоду 2015-2017 нема планираних улагања.. Пројекти који се имплементирају у оквиру овог циља СР/ССУ су институционалног типа и дефинисани су у Владином сектору и цивилном друштву, уопштено и у сектору Банкарске и финансијске услуге.

У оквиру циља Макроекономска стабилност у овом планском периоду кандидована су 2 пројекта у Вањском сектору у вриједности од 2,37 мил. КМ. Један пројекат је кандидовало Министарство спољне трговине и економских односа у вриједности од 2,30 мил. КМ, а други Комисија за концесије у вриједности од 0,07 мил. КМ.

Циљ Европске интеграције

Јавне инвестиције које доприносе циљу Нацрта СР/ССУ *Европске интеграције* су интегрисане у оквиру горе описана четири Оперативна програма Развојно инвестиционог програма.

ДАЉЕ
УНАПРЕЂЕЊЕ
ПЈИ

Кључне области за даље унапређење Програма јавних инвестиција

Даљим унапређењем Програма јавних инвестиција и његовом постепеном трансформацијом у инструмент за финансијско праћење реализације дугорочних и средњорочних планова и коначно у Национални развојни план, садржај овог документа ће све више одражавати развојне инвестиционе приоритете конзистентне са средњорочним плановима Савјета Министара и Институција Босне и Херцеговине и стратешким оквиром у оквиру којих се ти планови дефинишу (Шема 3).

Један од основних предуслова за остварење овог циља је даље унапређење процеса стратешког планирања и програмског буџетирања као и капацитета институција за квалитетно утврђивање и формулацију развојних пројеката и планирање расхода на свим нивоима власти у Босне и Херцеговине.

Допринос овом процесу у домену одговорности Сектора за координацију међународне економске помоћи укључује:

- Даље унапређење стратешких смјерница за планирање улагања и доношење инвестиционих одлука;
- Израду детаљног прегледа пројеката по стратешким циљевима Савјета министара Босне и Херцеговине и Институција Босне и Херцеговине и анализу досадашњих инвестиционих одлука (у сарадњи са Дирекцијом за економско планирање);
- Анализу недостајућих средстава за реализацију стратешких циљевима Савјета министара Босне и Херцеговине и Институција Босне и Херцеговине (у сарадњи са Сектором за буџет институција Босне и Херцеговине)
- Развијање система за приоритизацију пројектних идеја у оквиру координације израде средњорочних планова институција Босне и Херцеговине.
- Даље усаглашавање процеса планирања јавне потрошње са процесом припреме буџета (у сарадњи са Сектором за буџет институција Босне и Херцеговине);
- Финансијско праћење реализације пројеката из средњорочног плана Савјета министара и институција Босне и Херцеговине;
- Прилагођавање информационе основе и механизма за управљање процесом идентификације, приоритизације и праћења пројеката из области Европских интеграција (у сарадњи са Дирекцијом за европске интеграције);
- Даљи развој капацитета Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине/Сектора за координацију међународне економске помоћи.

Координација развоја Програма јавних инвестиција са ентитетима и Брчко дистриктом Босне и Херцеговине, заснованог на заједнички развијеним методологијама.

Развој ПЈИ је
усмјерен у правцу
изградње система
за израду
средњорочних
планова развоја и
праћења
финансијске
имплементације
планова и
стратегија

Програм јавних инвестиција институција Босне и Херцеговине за период 2015-2017 године је припремило Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, Сектор за координацију међународне економске помоћи, у сарадњи са надлежним институцијама.